

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Hanne Reintoft: Som jeg sagde ved første behandling af dette forslag til folketingsbeslutning om rigsretstiltale mod justitsministeren, var der ikke megen anledning til debat om, hvorvidt ministeren havde vildledt tinget eller ej. Der ligger så håndgribelige beviser for, at det er sket, at hvis vi overhovedet skal regne med den ministeransvarlighedslov, vi har, så burde den tages i anvendelse her. I øvrigt fatter jeg ikke, når der drages berettiget tvivl om éns embedsførelse, at man så ikke tør lade det underkaste en prøve — det er i sig selv et indicium. Men det kendetegner regeringen, at man enten ikke svarer på spørgsmål, der stilles om dens regeringsudøvelse — det er efterhånden en daglig foreteelse; forleden dag spurgte jeg 3 gange finansministeren om noget og fik ikke andet end en meget talende tavshed i stedet — eller også kommer der oplysninger, der, skal vi sige har et letfærdigt forhold til sandheden.

Det, der kan interessere i denne forbindelse, er nok mest selve tingets forhold til rigsretsinstitutionen. Som jeg har nævnt før, så vi den taget i anvendelse i 1910, hvor man frifandt J. C. Christensen og idømte Sigurd Berg en mindre bøde, men her blev den dog brugt. I 1947 blev den misbrugt, nemlig til at undgå en direkte straffesag mod Gunnar Larsen, der ved siden af sin embedsførelse faktisk havde begået en række utiltalende handlinger i forbindelse med besættelsen; da brugte man folketingsflertallet til at udskyde sagen til den parlamentariske kommission, hvorefter den blev begravet.

Det tredje led i sagen er altså, at et folketingsflertal nu afviser overhovedet at anvende rigsretten, og man har trods juridisk veldokumenteret materiale dårligt gjort sig ulejlighed med at udforme en ordentlig betænkning. Når man hører hr. Gert Petersens lange tale, kan man jo undre sig over, at der ikke ligger en mindretalsindstilling fra socialistisk folkeparti. Det er, ligesom der ikke rigtig er noget hold i alt det, man siger, når man har godkendt den betænkning, der foreligger.

Konklusionen må nok blive, at rigsretten som en demokratisk sikring af, at ministrene ikke misbruger deres magt, er afgang ved

døden. Der er faktisk en hel del af de oprindelige demokratiske tanker, der afgår ved døden i disse årtier, og det er måske interessant i den hetz imod venstreorienterede; man ikke mindst fra denne regerings og statsministerens side har indledt, lige at huske på, at det danske demokrati, når det har været truet, altid kun har været truet fra højre. I dets barndom blev det truet af Estrupdiktaturet, det blev truet under påskekrisen i 1920, og det blev truet, da man i finansens interesser lavede et forretningsministerium af storfianansens folk under besættelsen i stedet for at lade folket komme til selv.

Men alt det har ikke noget med justitsministeren og dennes forklaringer i tinget og til offentligheden at gøre. Det drejer sig faktisk ikke om, hvorvidt det er rigtige eller urigtige oplysninger, for en del af dem er vitterlig urigtige. Det drejer sig om, at man forkaster en grundlovssikret ret, som folkestyret skulle have til sikring af sin egen virksomhed. Man kunne vel ikke vente andet af det nuværende folketing, men jeg tror, det bliver dyrt for os alle at undergrave de demokratiske funktioner og rettigheder. Der er måske ikke så megen grund til, som hr. Gert Petersen gjorde, at snakke om respekten for folkestyret. Den er efterhånden af sig selv ganske alvorligt undergravet af vores egen adfærd.

Vi undergraver med alle de begrænsninger og med hele den svaghed, vores demokrati har; den sidste respekt for det, og jeg tror, det kan blive en meget alvorlig historie for hele det danske samfund.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kjær Rasmussen): Det har ikke just været nogen nydelse at høre de udvalgsberettigede partiers ordførere. Årsagen hertil er desværre, at de alle har gjort deres til, at denne sag kunne blive forkludret og saboteret mest muligt. Som forslagsstillere må det nu være på sin plads, at vi trækker nogle linjer op, før denne anden og sidste behandling ender i den rene tågesnak.

Vort forslag drejer sig ganske konkret om, at justitsministeren skal tiltales for rigsretten, fordi han har givet folketinget vildledende oplysninger om, i hvilket omfang der bliver foretaget registrering af personer som følge af deres politiske virksomhed.

Det hele starter med den famøse regeringserklæring af 30. september 1968, hvorefter